

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ (INVENTORY VALUATION)

Κανόνας της Χαμηλότερης Τιμής μεταξύ Κόστους και Αγοραίας Αξίας (Cost Vs NRV, Net Realisable Value)

Το αρχικό κόστος αποτελεί την πιο κατάλληλη βάση αποτίμησης των αποθεμάτων. Όμως ορισμένες φορές, η αξία (τιμή πώλησης) των αποθεμάτων εμφανίζεται σε χαμηλότερη τιμή από το αρχικό κόστος. Η φυσική φθορά του εμπορεύματος ή η μείωση στη τιμή πώλησης ενδέχεται να φέρουν την αγοραία αξία (NRV) σε χαμηλότερο επίπεδο από το αρχικό κόστος. Αυτή είναι και η μόνη περίπτωση που το αρχικό κόστος δεν χρησιμοποιείται και το απόθεμα χρειάζεται να μειωθεί στην αγοραία αξία (NRV). Με αυτό τον τρόπο **πραγματοποιείται η ζημιά**, η οποία αναγνωρίζεται μειώνοντας την αξία του εμπορεύματος στο ύψος της αγοραίας.

Αυτό είναι γνωστό ως ο **κανόνας της χαμηλότερης τιμής μεταξύ κόστους και αγοραίας αξίας (Lower of Cost and NRV)**. Ο κανόνας αυτός εφαρμόζει την αρχή της συντηρητικότητας (prudence concept) αφού η ζημιά αναγνωρίζεται πριν να πραγματοποιηθεί κάποια συναλλαγή. Αν αυξηθεί το κόστος αντικατάστασης, δεν αναγνωρίζεται κέρδος και τα αποθέματα παραμένουν σε τιμή κόστους μέχρι την πώληση τους.

Π.χ.

- Inventory at 31 August 2015 was valued at 64.350
- This included damaged goods costing €5.000. These goods can be repaired at an additional cost of €350 and can be sold for €4.250
- This also included damaged goods costing €7.250, which are irreparable and unsaleable but can be replaced at a cost of €8.750

Closing inventory $(64.350 - 5.000 - 7.250) + (4.250 - 350) = \underline{(56.000)}$

**Damaged goods which are irreparable have zero value and should not be included in inventory (their replacement cost is ignored) **NRV*

S.O.S. FIFO (First In First out)

- Αυτή η μέθοδος αποτιμά το τελικό απόθεμα στο **πιο πρόσφατο κόστος** και περιλαμβάνει το αρχικό κόστος στο κόστος πωλήσεων
- Κατά την περίοδο όπου **υπάρχει αύξηση στις τιμές**, η μέθοδος αυτή υπολογίζει το **μεγαλύτερο δυνατό ποσό καθαρών κερδών** επειδή το κόστος πωλήσεων εμφανίζει τα πρώτα κόστη τα οποία είναι χαμηλότερα κατά τη διάρκεια της περιόδου αύξησης των τιμών καθώς επίσης και το τελικό απόθεμα αποτιμάται στη μεγαλύτερη δυνατή αξία
- Στην αντίθετη περίπτωση της **μείωσης των τιμών**, η μέθοδος τείνει να **μειώνει το αποτέλεσμα (το κέρδος ή τη ζημιά)** μέσω της καταχώρησης των παλαιότερων και υψηλότερων τιμών στο κόστος των πωλήσεων.

LIFO (Last in First out)

- Η μέθοδος αποτιμά το τελικό απόθεμα στις πρώτες τιμές και περιλαμβάνει το κόστος των πιο πρόσφατα αγορασμένων αγαθών στο κόστος πωλήσεων.
- Όταν οι τιμές αυξάνονται το κόστος πωλήσεων είναι πλησιέστερο στο επίπεδο τιμών τη στιγμή της πώλησης των αγαθών. Συνεπώς, αυτή η μέθοδος **τείνει να εμφανίζει χαμηλότερα καθαρά κέρδη κατά τη διάρκεια αύξησης των τιμών**, σε σχέση με άλλες μεθόδους αποτίμησης των αποθεμάτων. Αυτός είναι και ένας από τους λόγους που η μέθοδος αυτή δεν είναι αποδεκτή από τα διεθνή πρότυπα (IAS) επειδή παραβιάζει την αρχή της πιστής αντιπροσώπευσης των οικονομικών καταστάσεων.
- Επειδή η αποτίμηση των αποθεμάτων στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης αντικατοπτρίζει τις πρώτες τιμές, συχνά παρέχεται μια μη-ρεαλιστική εικόνα της τρέχουσας αξίας των αποθεμάτων. Άρα, προσοχή συνίσταται σε κάποιες μετρήσεις στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης όπως είναι το Κεφάλαιο Κίνησης και ο Δείκτης Γενικής Ρευστότητας.

Μέθοδος του Μέσου Σταθμικού (AVCO, Average Cost)

Η μέθοδος αυτή τείνει **να σταθμίσει την επίδραση** από τις αυξήσεις και μειώσεις του κόστους, επειδή το κόστος του τελικού αποθέματος επηρεάζεται από όλες τις τιμές που καταβάλλονται κατά τη διάρκεια του έτους και από το κόστος του αρχικού αποθέματος.

Επίδραση της κάθε μεθόδου στα κέρδη

Income Statement for the month of April

	FIFO	LIFO	AVCO
Sales	10.000	10.000	10.000
Less: Cost of Sales			
Opening Inventory	1.600	1.600	1.600
Purchases	11.100	11.100	11.100
Closing Inventory	(6.100)	(6.000)	(6.075)
COST OF SALES →	6.600	6.700	6.625
Gross Profit	3.400	3.300	3.375

Καθώς ο Απρίλης ήταν ένας μήνας με **αύξηση στις τιμές**, ο πιο πάνω πίνακας δείχνει ότι η **LIFO** (η οποία περιλαμβάνει τις πιο πρόσφατες τιμές στο κόστος πωλήσεων) έχει ως αποτέλεσμα τα **χαμηλότερα μικτά κέρδη** (Gross Profit). Αντίθετα, η **FIFO** (η οποία περιλαμβάνει τις πρώτες τιμές στο κόστος πωλήσεων) **δημιουργεί τα μεγαλύτερα μικτά κέρδη**. Με βάση την **AVCO**, τα μικτά κέρδη **βρίσκονται μεταξύ αυτών της FIFO και της LIFO**. Στην περίπτωση όπου θα υπάρξουν μειώσεις στις τιμές, η LIFO θα δείξει μεγαλύτερα κέρδη σε σχέση με τη FIFO, επειδή το κόστος πωλήσεων θα είναι μικρότερο.

Χαρακτηριστικά Μετοχικών Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης

- **Διακριτή νομική οντότητα (separate legal entity):** Η Εταιρεία σαν ξεχωριστή νομική οντότητα, διακριτή από τους ιδιοκτήτες της, μπορεί να αγοράσει περιουσία, να υπογράψει συμβόλαια, να προσλάβει και να απολύσει υπαλλήλους και να φορολογηθεί
- **Περιορισμένη ευθύνη:** Οι ιδιοκτήτες δεν ευθύνονται για τα χρέη της εταιρείας αλλά ευθύνονται μόνο μέχρι το ποσό της εισφοράς τους
- **Διαχωρισμός μεταξύ ιδιοκτησίας και διεύθυνσης:** Η Εταιρεία ανήκει στους μετόχους της και το κυρίαρχο σώμα είναι η Γενική Συνέλευση των μετόχων

Σύγκριση Μετοχικής Εταιρείας με Ατομική επιχείρηση σελ. 68

Κατηγορίες Μετοχών

- **Κοινές ή Συνήθεις Μετοχές (Ordinary Shares or Equity)**

Συμμετοχή **και ψήφος**, στις Γενικές Συνελεύσεις για την εκλογή του Διοικητικού Συμβουλίου

Συμμετοχή στα κέρδη, αν υπάρχουν διαθέσιμα (**dividend**)

Συμμετοχή στη διανομή του μετοχικού κεφαλαίου σε περίπτωση διάλυσης της εταιρείας.

- **Προνομιούχες Μετοχές (Preference Shares)**

Παίρνουν **πρώτοι το μέροςά τους (dividend)**

Το μέροςμα υπολογίζεται σαν ένα **σταθερό ποσοστό** πάνω στην ονομαστική αξία των μετοχών
Εισπράττουν **πρώτοι ολόκληρη την ονομαστική αξία των μετοχών** τους σε περίπτωση διάλυσης της εταιρείας

Διαφορές Μετοχών-Ομολόγων σελ. 80

Cash Flow όλες οι θεωρητικές στη σελ. 120

Ratios όλες οι θεωρητικές στη σελ. 149

Gross Profit Margin

Ο δείκτης αυτός βοηθά τον αναλυτή να γνωρίζει, τόσο τη λειτουργική αποτελεσματικότητα της επιχείρησης, όσο και την τιμολογιακή πολιτική της. Υψηλό ποσοστό μεικτού κέρδους θεωρείται καλή ένδειξη για την πορεία της επιχείρησης, αφού θα μπορεί να καλύψει τα λειτουργικά και άλλα έξοδα της επιχείρησης

Net Profit Margin

Ο δείκτης αυτός αντανakλά την τιμολογιακή πολιτική της επιχείρησης, και τη δυνατότητα και ικανότητα ελέγχου των λειτουργικών και άλλων εξόδων της. Όσο μεγαλύτερο είναι το ποσοστό καθαρού κέρδους, τόσο πιο επικερδής είναι η επιχείρηση

Return on Capital Employed-ROCE

Η συνεχής σημαντική μείωσή του, μπορεί να θεωρηθεί ένδειξη διακοπής των δραστηριοτήτων της επιχείρησης.

Ο δείκτης δίνει μια καθαρή ένδειξη στην περίπτωση, που μια επιχείρηση επιθυμεί, ή εξετάζει το ενδεχόμενο, να εξαγοράσει μια άλλη επιχείρηση ή μέρος των δραστηριοτήτων της.

Ο δείκτης αυτός δείχνει το ποσοστό των καθαρών κερδών πάνω στα Απασχολούμενα Κεφάλαια

Current Ratio

Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης, τόσο μεγαλύτερη ρευστότητα έχει η επιχείρηση, και συνεπώς μπορεί να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Γενικά, η αναλογία γύρω στο **2:1** θεωρείται καλή ένδειξη

Acid Test or Quick ratio

Τα αποθέματα αφαιρούνται από το Κυκλοφοριακό Ενεργητικό, διότι είναι το στοιχείο με τη μικρότερη ρευστότητα. Υπάρχει πιθανότητα να μην πουληθεί ή στη περίπτωση που πουληθεί μπορεί να πραγματοποιηθούν ζημιές. Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης, τόσο μεγαλύτερη ρευστότητα έχει η επιχείρηση. Δείκτης γύρω στο **1,5:1** θεωρείται καλή ένδειξη

Inventory Turnover

Αυτός ο δείκτης δείχνει πόσες φορές το χρόνο ανακυκλώνονται (ανανεώνονται, πωλούνται) τα αποθέματα. Ο δείκτης αυτός είναι σημαντικός για τους πιο κάτω λόγους :

- Όσο πιο σύντομα πωλούνται τα εμπορεύματα (ψηλός δείκτης) τόσο πιο γρήγορα πραγματοποιείται το σχετικό κέρδος
- Ένας χαμηλός δείκτης είναι ένδειξη ότι η επιχείρηση έχει ψηλά αποθέματα δεσμεύοντας έτσι κεφάλαια που δεν χρησιμοποιούνται για την επίτευξη κέρδους, αυξάνοντας ταυτόχρονα τον κίνδυνο αυτά να χαλάσουν ή να παλαιωθούν

Average collection period

Αυτός ο δείκτης δείχνει το μέσο όρο ημερών που χρειάζεται για να εισπραχθούν οι οφειλές από χρεώστες. Όσο πιο μικρή είναι αυτή η περίοδος, τόσο καλύτερο για την επιχείρηση.

Average payment period

Αυτός ο δείκτης δείχνει το μέσο όρο ημερών που χρειάζεται η επιχείρηση να πληρώσει τους προμηθευτές της (δηλαδή, τους πιστωτές). Όσο πιο μεγάλη είναι αυτή η περίοδος, τόσο το καλύτερο για την επιχείρηση

Gearing ratio

Όσο πιο πολλές είναι οι προνομιούχες μετοχές, τα ομόλογα και τα άλλα μακροπρόθεσμα δάνεια, σε σχέση με το σύνολο απασχολούμενων κεφαλαίων, τόσο πιο ψηλή θεωρείται η Μόχλευση (ψηλή δανειακή επιβάρυνση) της επιχείρησης και αντίθετα.

Μια επιχείρηση θεωρείται ότι είναι ψηλής Μόχλευσης (High Geared), όταν το ποσοστό είναι 50% και άνω, και χαμηλής Μόχλευσης (Low Geared), χαμηλότερο από 50%.

Να εξηγήσετε τον όρο συνεισφορά (contribution) και την σημασία του

Είναι η διαφορά μεταξύ των πωλήσεων και του οριακού κόστους (Marginal or variable cost). Είναι το μέρος των πωλήσεων που διατίθεται για την κάλυψη του σταθερού κόστους και ενός πιθανού κέρδους.

Κέρδος είναι το ποσό κατά το οποίο η συνεισφορά υπερβαίνει το σταθερό κόστος

Η σημασία της οριακής κοστολόγησης (Marginal costing) μπορεί να βοηθήσει τη Διοίκηση να πάρει βραχυπρόθεσμες αποφάσεις όπως:

- **Αποδοχή παραγγελιών κάτω από τις κανονικές τιμές πώλησης:** όταν αυτές δίνουν θετική συνεισφορά, ώστε η επιχείρηση να διατηρήσει το επίπεδο παραγωγής της και να αποφευχθεί η απόλυση ειδικευμένων εργαζομένων
- **Αποφάσεις για παραγωγή ή αγορά:** αν το κόστος της αγοράς είναι μεγαλύτερο ή μικρότερο από το οριακό κόστος παραγωγής. Για παράδειγμα, αν το οριακό κόστος είναι μικρότερο από το κόστος αγοράς τότε η επιχείρηση έχει συμφέρον να προχωρήσει στην παραγωγή του προϊόντος.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΗΣ ΜΕΣΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ARR

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Απλή
- Κατανοητή
- Γνωστή στους αναλυτές

ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Αγνοεί την διαχρονική αξία του χρήματος
- Χρησιμοποιεί μόνο καθαρά κέρδη και όχι ταμειακές ροές

ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΠΑΝΕΙΣΠΡΑΞΗΣ Ή ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ PAYBACK PERIOD

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Απλή
- Κατανοητή

ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Αγνοεί την διαχρονική αξία του χρήματος
- Δεν εξετάζει τις ταμειακές ροές που δημιουργούνται μετά την ανάκτηση του αρχικού κόστους επένδυσης

ΜΕΘΟΔΟΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΑΞΙΑΣ NET PRESENT VALUE NPV

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Χρησιμοποιεί ταμειακές ροές και όχι κέρδη
- Αναγνωρίζει τη διαχρονική αξία του χρήματος
- Αυξάνει την αξία της εταιρείας όταν NPV θετική

ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Δύσκολη η εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών
- Υποθέτει σταθερό προεξοφλητικό επιτόκιο

Όλες οι θεωρητικές στη σελ. 189